

OPONENTSKÝ POSUDEK K TEORETICKÉ BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Terezy Novákové

“Motiv sobectví a možnosti jeho zobrazení ve filmu *Blízko od sebe*“

Mgr. BcA. Lucia Kajánková

U bakalářské práce Terezy Novákové schvaluji výběr tématu a zvolený přístup - jedno dílo (film *Blízko od sebe* (2013)), nahlédnuto konkrétně zvolenou analytickou optikou (motiv sobectví, jeho projevy v konkrétní stavbě na třech rovinách) a kvituji také vztah zvoleného tématu k bakalářskému scénáři autorky, jak sama píše v úvodu. Tento přístup pokládám za dobrou praxi a potenciál práce v jejím záměru rozhodně hodnotím kladně.

Samotná bakalářská práce tak, jak je předložena, ale své ambice naplňuje jenom z části a jako celek vychází značně povrchně a relativně odbytě.

Strukturní rozvržení jako takové je v pořádku (1. úvodní část, představující děj filmu a autora scénáře i hry, jehož adaptací snímek je; 2. Analýza složená z rozboru děje dle teoretických nástrojů Lindy Aronson a poté zaměřená na tři partikulární složky - jídlo, sexuální chování, psychické poruchy postav; 3. komparace hry s filmovou adaptací) - přestože již zde se nabízí otázka, jak se tato různorodost zkoumaných složek bude podřazovat hlavní optice zkoumání sobectví.

V úvodní části je jedna složka referátem o Tracy Lettsovi, který je zřejmě přebraný z úvodu k českému vydání původní hry z roku 2009 (pod názvem *Léto v zemi indiánů*). ‘Představení filmu’ tvoří oficiální text českého distributora zkopírovaný z Čsfd a výčet postav / jejich hereckých představitelů ve filmu.

Analýza (část 2), která by měla tvořit jádro práce, trpí popisností a přes některá zajímavá dílčí pozorování klouže po povrchu, aniž by docházela k zajímavé interpretaci nebo nějakému argumentu, který by se dal vztáhnout k filmu jako celku. Zaměření na jídlo a sexuální chování postav by mohlo být podnětné, ale zde působí spíše jako výčet částí scén, u kterého si autorka při druhém čtení vzpomněla, že vlastně chtěla psát o sobectví - tudíž k pozorováním až tautologickým způsobem dosazuje, že jednotlivými prvky se sobectví ukazuje. Část o psychických poruchách, která se opírá především o text *Soudní psychiatrie: Pro právníky a lékaře* z roku 1976 (!), se snaží být

diagnostikou postav a práce s jejich 'diagnózami' v uměleckém díle. Bohužel vychází místy až jako komické, naivní a kategorické psychologizování od stolu - téma by si vyžadovalo dle mého názoru mnohem hlubší ponor nebo se do něj vůbec nepouštět bez dostatečné přípravy.

Část komparace, ze které deklarované téma zkoumání sobectví vlastně vypadá, shrnuje největší odchylky obou děl, ale interpretačně je opět značně povrchní a dojmologické. Zde je potřeba zdůraznit také to, že v analýze tvořící předchozí část práce, Tereza Nováková neodděluje film a divadelní text. V tom co má být analýza filmu a postav, odkazuje na české inscenátory divadelního textu; také mluví o různých překladech, aniž by bylo jasné, které míní.

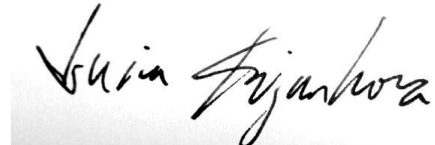
S tím souvisí i důležitá formální výhrada a to je neužívání jakékoliv citační normy u internetových zdrojů (v poznámce pod čarou je pouze HTML link), neznalost užití opakované citace a také matoucím způsobem citované dílo, které je českým překladem hry *Srpen...* Opakovaně cituje ne samotný text hry, ale pravděpodobně úvod k textu hry nebo v něm přetištěný rozhovor s Lettsem - to se ale nedozvíme.

Právě práci s literaturou pokládám za docela výrazný symptom odbytosti práce - když už se autorka věnuje také otázce autobiografičnosti hry, psychiatrické diagnostice postav nebo posunům hra-adaptace, tak by se opravdu mohla mimo jednoho úvodního textu podívat také na veřejně dostupné zdroje, kde sám Tracy Letts po uvedení filmu tyto otázky trefně komentuje (za všechny *Interview: Tracy Letts Talks August: Osage County* z prosince 2013 www.slantmagazine.com/features/article/interview-tracy-letts nebo *Tracy Letts Is Still Haunted by His Past* z května téhož roku www.nytimes.com/2014/03/23/magazine/tracy-letts-is-still-haunted-by-his-past.html?mcubz=0). U takto úzce zaměřené práce jejich ignorování považuji za velice problematické. [K tomu poznámka v duchu Barthesovy *Smrti autora* - neměla bych obecně problém s tím, pokud by analýza díla vůbec nebrala do úvahy kontext autorského záměru. Ale v případě, že se autorka rozhodla se k Lettsově autorské osobnosti opakovaně vztahovat, nabízet své vlastní interpretace autorských rozhodnutí a rozklíčovat prvky ve filmu také za pomoci informací o jeho osobě, tak ignoraci dostupných zdrojů pokládám za lajdácké a vypovídající o celkové povrchnosti práce jako celku. O de facto ignoraci širšího kontextu exploatace původního indiánského obyvatelstva, které se jako linka

vede celou hrou / filmem, odkazuje na něj již název a je zásadní pro širší čtení díla, radši pomlčme.]

Bakalářskou práci Terezy Novákové považuji za splněný úkol, s výhradami odpovídající nárokům na bakalářskou práci na KSD, ale nedostávající vytyčenému záměru.

Doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení "C."

A handwritten signature in black ink, reading "Lucia Kajánková". The signature is written in a cursive, flowing style.

New York, 2. září 2017

Lucia Kajánková